

Brusselaar betaalt groter deel transfers naar Wallonië

De Brusselse belastingbetaler ziet dit jaar 1,3 miljard euro naar Wallonië vloeien. ‘Het hardnekkige beeld van Brussel als bedelaar in het federale België klopt niet’, zegt de econoom Willem Sas. Vlaanderen blijft wel de grootste betaler.

DAAN BLEUS

De komende jaren zien Brusselse belastingbetalers een almaar groter deel van hun belastinggeld naar Wallonië vloeien. Vorig jaar ging het om 1,1 miljard euro en dat bedrag stijgt tegen volgend jaar met 100 miljoen. Dat blijkt uit een onderzoek van het Vlaamse departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, dat werk van de economen André Decoster (KU Leuven) en Willem Sas (University of Stirling en KU Leuven) actualiseert.

De transferstudie bekijkt in welke mate belastingbetalers uit een deelstaat hun belastinggeld naar hun regio zien terugvloeien. De geldstromen starten bij de betaalde belastingen en sociale bijdragen, lopen deels via de federale dotaties aan de deelstaten en keren terug via de sociale uitkeringen, pensioenen en andere federale overheidsuitgaven. Het verschil tussen wat wordt betaald en wat terugvloeit, zijn de transfers.

In het federale België worden de Brusselaars een belangrijkere nettobetaler. Bedroegen de transfers naar Wallonië in 2005 400 miljoen euro, dan verdrievoudigt dat bedrag tegen 2022 tot 1,2 miljard. Dat komt overeen met 855 euro per Brusselaar.

Ter vergelijking: Vlaanderen, de

belangrijkste betaler, ziet de noord-zuidtransfers in die periode toenemen van 5,8 tot 7,2 miljard, of een stijging met een kwart. Per Vlaming vloeit elk jaar ongeveer 1.000 euro belastinggeld over de taalgrens.

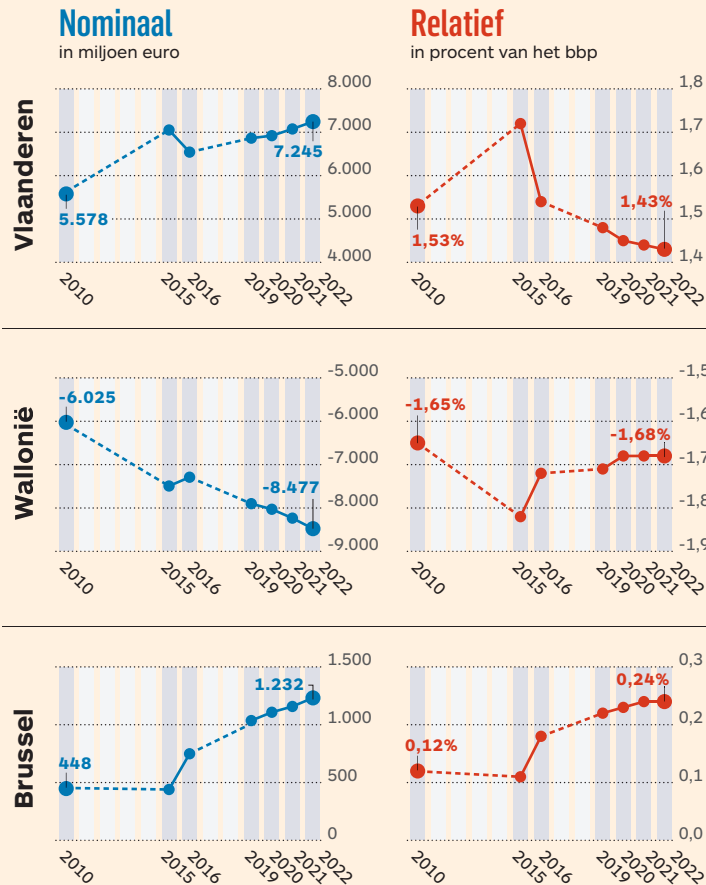
In nominale termen lijkt Vlaanderen haar gewicht in de federale geldstromen dus te vergroten, maar de facto groeien Vlaanderen en Brussel steeds meer naar elkaar toe. Als de transfers worden afgezet tegen het Belgisch bruto binnenlands product (bbp), blijkt dat de hoofdstad in relatieve termen een belangrijkere geldschietster van Wallonië wordt, en dat de input van Vlaanderen afneemt.

Terwijl het noorden in 2016 1,54 procent van het bbp aan transfers aan het zuiden stortte, zal dat in 2022 1,43 procent zijn. Brussel ziet zijn aandeel in diezelfde periode toenemen van 0,18 naar 0,24 procent. ‘Het hardnekkige beeld van Brussel als bedelaar in het federale België klopt niet’, zegt Sas.

Dat de Brusselse transfers toenemen, heeft meerdere verklaringen. Allereerst is de bevolking er jonger dan in de andere gewesten. 34 procent is tussen 18 en 40 jaar, terwijl dat in de andere gewesten 26 à 27 procent is. ‘Jonge mensen worden minder snel ziek, waardoor de uitkeringen en de kosten in de gezondheidszorg beperkt blijven. Reken daarbij dat de pensioenen in Brussel relatief laag zijn en je weet dat de vergrijzingskosten lager liggen’, zegt Sas.

Een keerzijde is dat de werkgelegenheidsgraad in Brussel (60%) fors lager ligt dan in Vlaanderen (72%), maar dat compenseert de hoofdstad

TOTALE TRANSFERS PER GEWEST

Bron: Moniflow (KU Leuven), update: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

doordat er een relatief groot deel van de vennootschapsbelasting wordt opgehaald. ‘Brussel is de economische motor van het land. Heel wat bedrijven hebben er zich gevestigd en dat weerspiegelt zich in de vennootschapsbelasting’, zegt Sas.

Vlaanderen kampt met hoge vergrijzingskosten, waardoor zijn aandeel in de transfers afneemt: de andere deelstaten betalen zo’n 2 miljard voor de Vlaamse pensioenen. Maar de regio maakt dat ruimschoots goed via veel hogere sociale bijdragen en personenbelastingen. 64 procent van de federale personenbelasting wordt in Vlaanderen opgehaald, terwijl er maar 58 procent van de Belgen woont. Het gewest blijft zo de belangrijkste nettobetaler. Dat zal niet snel veranderen.

In Wallonië worden veel ziekten en invaliditeitsuitkeringen uitbetaald en relatief weinig sociale bijdragen geïnd. Bovendien bedraagt de werkzaamheidsgraad er slechts 62 procent, waardoor de inkomsten van de personenbelasting benedenmaats zijn.

In nominale termen stijgen de inkomende transfers van 8 miljard in 2020 naar 8,4 miljard in 2022. Ten opzichte van het bbp blijft het gewest hangen op -1,68 procent aan transfers. Er is voorlopig geen sprake van een remonte. ‘De achterstelling van de Waalse economie die afhangt van de zware nijverheid is structureel, maar dat is in andere landen het geval’, zegt Sas.

Het naakte cijfer van 8 miljard vindt Sas ook onbeduidend. ‘Als ik de transfers in andere landen zou

Brussel is de economische motor van het land.

WILLEM SAS
ECONOOM
UNIVERSITY OF STERLING
EN KU LEUVEN

berekenen en ik zou de ‘rust belt’ - waar vroeger de steenkool- en ijzerindustrie was - als een aparte regio nemen, denk aan Noordrijn-Westfalen of Noord-Frankrijk, kom je altijd op schijnbaar sensationele bedragen. We moeten praten over de essentie: het onderliggende economische weefsel en de manier waarop we er meer mensen aan het werk kunnen krijgen’, zegt hij.

Hij vindt de kijk op de transfers door de belastingbetalers per regio op te tellen arbitrair. ‘Transfers zijn inherent aan de manier waarop de overheid uitgaven doet: op basis van eigenschappen van mensen, niet op basis van de regio waarin ze wonen. Je kan die berekeningen ook maken voor andere bevolkingsgroepen. Er zijn ook inkomensstromen tussen jong en oud, hoog- en laagopgeleid, werkend en niet-werkend, tussen Waals-Brabant en West-Vlaanderen, en tussen alle gemeenten. En die zijn vaak veel hoger’, zegt Sas.

Interview
Françoise Chombar neemt afscheid als CEO van Melexis

Erika Vlieghe na een jaar corona ‘Als je de hele tijd zaagt, voed je de antipolitiek’

British Investment Trusts Beleg als een Engelse lord

Ontbijt met De Tijd Eliot Higgins, de baas van internet-detectivebureau Bellingcat

Times New Belgian Eeuwenoud Brussels lettertype vormt de toekomst van ons lezen

Zendaya
Zangeres, danseres,
model en nu ook
Netflix-steractrice

Het masterplan van Bezos
De toekomst volgens Jeff

Netto
Tien tips voor de aankoop van een nieuwe auto